

הַלְבוֹת מַלְוָה וְלוֹוֶה פָּרַק כֹּה

א. הַמַּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ, וְאַחֵר שֶׁהִלְוֶהוּ אָמַר לוֹ אֶחָד, אֲנִי עָרֵב, אוֹ שֶׁתִּבַּע אֶת הַלוֹוֶה בְּדִין וְאָמַר לוֹ אַחֵר, הִנִּיחֵהוּ וְאֲנִי עָרֵב, אוֹ שֶׁהָיָה חוֹנֵק אוֹתוֹ בְּשׁוּק לְתֵן לוֹ וְאָמַר לוֹ, הִנֵּחַ וְאֲנִי עָרֵב אֵין הָעָרֵב חַיִּב כָּלוּם: וְאָפְלוּ אָמַר אֲנִי עָרֵב, בְּפָנֵי בֵּית דִּין. אָבָל אִם קָנוּ מִיָּדוֹ שֶׁהוּא עָרֵב מִמּוֹן זֶה, בְּכָל אֵלּוּ הַפָּנִים בֵּין בְּפָנֵי בֵּית דִּין, בֵּין בֵּינוֹ לְבֵין הַמַּלְוֶה נִשְׁתַּעֲבַד.

ב. אָמַר לוֹ בְּשַׁעַת מִתֵּן מַעוֹת, הִלְוֶהוּ וְאֲנִי עָרֵב נִשְׁתַּעֲבַד הָעָרֵב, וְאֵינוֹ צָרִיךְ קִנְיָן. וְכֵן אִם בֵּית דִּין עָשׂוּ אוֹתוֹ עָרֵב נִשְׁתַּעֲבַד, אָף עַל פִּי שְׂלֹא קָנוּ מִיָּדוֹ: כְּגוֹן שֶׁהָיוּ בֵּית דִּין רוֹצִין לְגָבוֹת מִן הַלוֹוֶה, וְאָמַר לָהֶם הִנִּיחֵהוּ וְאֲנִי עָרֵב לָכֶם הוּאִיל וַיֵּשׁ לוֹ הִנָּאָה שֶׁהֶאֱמִינוּהוּ בֵּית דִּין, בְּאוֹתָהּ הִנֵּיה שֶׁעָבַד עֲצָמוֹ.

ג. הַמַּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ עַל יְדֵי עָרֵב אָף עַל פִּי שֶׁהָעָרֵב מִשְׁעָבַד לְמַלְוֶה לֹא יִתְבַּע אֶת הָעָרֵב תַּחֲלָה, אֲלֹא תוֹבֵעַ אֶת הַלוֹוֶה תַּחֲלָה. אִם לֹא נָתַן לוֹ חוֹזֵר אֶצֶל הָעָרֵב, וְנִפְרַע מִמֶּנּוּ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֹׂאִין נִכְסִים לַלוֹוֶה; אָבָל אִם יֵשׁ נִכְסִים לַלוֹוֶה לֹא יִפְרַע מִן הָעָרֵב כָּלֵל, אֲלֹא מִן הַלוֹוֶה.

ד. הָיָה הַלוֹוֶה אֶלֶם, וְאֵין בֵּית דִּין יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִיָּדוֹ, אוֹ שְׂלֹא בָּא לְבֵית דִּין הָרִי זֶה נִפְרַע מִן הָעָרֵב תַּחֲלָה, וְאַחֵר כֶּךָ יַעֲשֶׂה הָעָרֵב דִּין עִם הַלוֹוֶה. אִם יְכוּל לְהוֹצִיא מִיָּדוֹ, יוֹצִיא; אוֹ יִשְׁמְתוּ אוֹתוֹ בֵּית דִּין, עַד שִׁיתֵּן לוֹ.

ה. הִתְנָה הַמַּלְוֶה עַל הָעָרֵב וְאָמַר לוֹ עַל מְנַת שְׂאִפְרַע מִמִּי שְׂאִרְצָה, אוֹ שֶׁהָיָה קִבְּלָן הָרִי זֶה יִתְבַּע אֶת הָעָרֵב הַזֶּה אוֹ אֶת הַקִּבְּלָן תַּחֲלָה; וְיִפְרַע מִהֵן, אָף עַל פִּי שִׁישׁ נִכְסִים לַלוֹוֶה.

ו. אֵיזָה הוּא עָרֵב, וְאֵיזָה הוּא קִבְּלָן: אָמַר לוֹ תֵּן לוֹ, וְאֲנִי נוֹתֵן לָךְ זֶה הוּא קִבְּלָן שִׁישׁ לְמַלְוֶה לְהִפְרַע מִמֶּנּוּ תַּחֲלָה, אָף עַל פִּי שְׂלֹא פִּרְשׁ, וְלֹא אָמַר עַל מְנַת שְׂאִפְרַע, מִמִּי שְׂאִרְצָה. אָבָל אִם אָמַר לוֹ הִלְוֶהוּ וְאֲנִי עָרֵב, הִלְוֶהוּ וְאֲנִי פוֹרַע, הִלְוֶהוּ וְאֲנִי חַיִּב, הִלְוֶהוּ וְאֲנִי נוֹתֵן, הִלְוֶהוּ וְאֲנִי קִבְּלָן, תֵּן לוֹ וְאֲנִי קִבְּלָן, תֵּן לוֹ וְאֲנִי פוֹרַע, תֵּן לוֹ וְאֲנִי חַיִּב, תֵּן לוֹ וְאֲנִי עָרֵב כָּלֵן לְשׁוֹן עֲרֻכְנוֹת הֵן, וְאֵינוֹ תוֹבֵעוֹ תַּחֲלָה; וְלֹא נִפְרַע מִמֶּנּוּ, בְּמִקּוֹם שִׁישׁ נִכְסִים לַלוֹוֶה: עַד שִׁיפְרֹשׁ וַיֹּאמֶר, מִמִּי שְׂאִרְצָה אִפְרַע.

ז. עָרֵב שֶׁלִּכְתָּבָה אָף עַל פִּי שֶׁקָּנוּ מִיָּדוֹ, פְּטוֹר מִלְּשֹׁלֵם: שֶׁהָרִי מַצּוּה עֲשֶׂה, וְלֹא חֲסֵרָה מִמּוֹן. וְאִם הָיָה הָאֵב עָרֵב לְכַתְּבַת בְּנוֹ, וְקָנוּ מִיָּדוֹ חַיִּב. וְקִבְּלָן שֶׁלִּכְתָּבָה, חַיִּב.

ח. רְאוּבֵן שֶׁמָּכַר לְשִׁמְעוֹן שְׂדֵה, וּבָא לוֹי וְקִבֵּל אַחֲרֵיוֹתָהּ עָלָיו לֹא נִשְׁתַּעֲבַד לוֹי, שְׂזוֹ אִסְמִכְתָּא הִיא. וְאִם קָנוּ מִיָּדוֹ שֶׁהוּא עָרֵב לְשֹׁלֵם דְּמֵי מָכַר זֶה, בְּכָל עֵת שִׁיתְּבַעֲנוּ שִׁמְעוֹן הָרִי זֶה חַיִּב. וְכִזָּה הוֹרוּ רַבּוֹתֵי.

ט. וְכֵן הָעָרֵב אוֹ הַקִּבְּלָן שֶׁחֲיָבּוּ עֲצָמָן עַל תְּנָאֵי אָף עַל פִּי שֶׁקָּנוּ מִיָּדוֹ לֹא נִשְׁתַּעֲבַד, מִפְּנֵי שֶׁהִיא אִסְמִכְתָּא; כִּיצַד כְּגוֹן שְׂאִמַּר לוֹ תֵּן לוֹ וְאֲנִי אֶתֵּן, אִם יִהְיֶה כֶּךָ וְכֶךָ, אוֹ אִם לֹא יִהְיֶה: שֶׁכָּל הַתּוֹלָה שֶׁעָבַד שְׂאֵינוֹ חַיִּב בּוֹ בְּאֵם יִהְיֶה וְאִם לֹא יִהְיֶה לֹא גָמַר, וְלֹא הִקְנָה קִנְיָן שָׁלֵם; וְלִפְיָכָּהּ לֹא נִשְׁתַּעֲבַד.

י. שְׁנַיִם שָׁלוּ בְּשֹׁטֶר אֶחָד, אוֹ שֶׁלְקָחוּ מִקָּח אֶחָד, וְכֵן הִשְׁתַּפְּקִין

שְׁלוֹה אֶחָד מֵהֶן, אוֹ לָקַח לְשִׁתְּפוֹת הָרִי הֵן עֲרֹבָאִין זֶה לָזֶה, אִף
עַל פִּי שְׁלֹא פִּרְשׁ.

יא. שְׁנַיִם שְׁעָרָיו אֶחָד כְּשִׁיבוֹא הַמַּלְוֶה לְהַפְרֵעַ מִן הָעָר, יִפְרֹעַ
מֵאִיזָה מֵהֶן שְׂרִיפָה; וְאִם לֹא הָיָה לְאֶחָד כְּדֵי הַחֹב, חֹזֵר וְתוֹבֵעַ
הַשֵּׁנִי בַּשָּׂאֵר הַחֹב. וְאֶחָד שְׁעָרָב שְׁנַיִם כְּשִׁיפְרֵעַ לַמַּלְוֶה יוֹדִיעוּ
חֹב אִיזָה מִשְׁנִיָּהֶם הוּא פּוֹרֵעַ, כְּדֵי שִׁיחֹזֵר עָלָיו.

יב. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ עָרָב זֶה לְפָלוֹנִי, וְאֲנִי עָרָב לָךְ הָרִי זֶה כְּמִי
שְׁאֹמֵר לוֹ, הַלְוֹהוּ וְאֲנִי עָרָב; וְכִשֵּׁם שֶׁנִּשְׁתַּעֲבַד הָעָרָב לַמַּלְוֶה,
כֵּן נִשְׁתַּעֲבַד עָרָב שְׁנֵי לְעָרָב רֵאשׁוֹן. וְדִין הָעָרָב עִם הַמַּלְוֶה,
כְּדִין עָרָב רֵאשׁוֹן עִם הַשֵּׁנִי דִּין אֶחָד הוּא.

יג. מִי שְׁלֹא פִּרְשׁ קֶצֶב הַדָּבָר שְׁעָרָב, כְּגוֹן שְׁאֹמֵר לוֹ כָּל מָה
שֶׁתֵּתֵן לוֹ, תֵּן לוֹ וְאֲנִי עָרָב, אוֹ מָכַר לוֹ וְאֲנִי עָרָב, אוֹ הַלְוֹהוּ וְאֲנִי
עָרָב יֵשׁ מִן הַגָּאוֹנִים שֶׁהוֹרָה שְׁאִפְלוֹ מָכַר לוֹ בַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
אוֹ הַלְוֹהוּ מֵאָה אֶלֶף, נִשְׁתַּעֲבַד הָעָרָב בְּכָל. וַיֵּרָאָה לִי שְׂאִין זֶה
הָעָרָב חַיֵּב כָּלוּם, שְׁכִיּוֹן שְׂאִינֹו יוֹדֵעַ הַדָּבָר שֶׁשְׁעָבַד עֲצָמוֹ בּוֹ,
לֹא סָמְכָה דַּעְתּוֹ, וְלֹא שְׁעָבַד עֲצָמוֹ; וְדִבְרִים שֶׁלְטַעַם הֵם אֵלּוֹ
לְמַבִּין.

יד. מִי שְׁאֹמֵר לַחֲבֵרוֹ הַלְוֹהוּ, וְאֲנִי עָרָב לְגוֹפוֹ שֶׁלְלוֹוֶה הִזָּה לֹא
עָרָב לְעַצְמוֹ שֶׁלִּמְמוֹן, אֲלֹא כָּל זְמַן שֶׁתִּרְצֶה אֲבִיאָנוּ לָךְ. וְכֵן אִם
אָמַר לוֹ אַחֵר שֶׁהַלְוֹהוּ וְתִבְעֹו, הַנִּיחָהוּ וְכָל זְמַן שֶׁתִּתְּבַע אוֹתוֹ,
אֲבִיאָנוּ לָךְ, וְקִנּוּ מִיָּדוֹ עַל זֶה אִם לֹא יָבִיא זֶה הַלְוֹה, יֵשׁ מִן
הַגָּאוֹנִים שֶׁהוֹרָה שֶׁהוּא חַיֵּב לְשֵׁלֶם. וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוֹרָה שְׁאִפְלוֹ
הַתְּנָה עָלָיו, וְאָמַר אִם לֹא אֲבִיאָנוּ, אוֹ שְׁמַת, אוֹ שְׁבָרַח, אֶהְיָה
חַיֵּב לְשֵׁלֶם הָרִי זֶה אֶסְמַכְתָּא, וְלֹא נִשְׁתַּעֲבַד; וְלִזֶּה דַּעְתִּי נוֹטָה.